

Θαύμα – R.J. Palacio

Posted on [31/07/2014](#) by [Doros Antoniadis](#)

Διαβάζοντας το blog της, μαθαίνω πως η Palacio εργαζόταν ως art director και για είκοσι χρόνια σχεδίαζε εξώφυλλα βιβλίων. Πάντα όμως έψαχνε την κατάλληλη στιγμή για να γράψει και η ίδια ένα βιβλίο. Πριν μερικά χρόνια πήγε σε ένα μαγαζί με τους δύο γιους της, για να αγοράσουν παγωτά και milk shakes. Μπήκε μέσα ο μεγάλος της γιος και η ίδια έμεινε απέξω μαζί με το τρίχρονο αγοράκι της το οποίο είχε σε ένα καρότσι. Δίπλα τους παρατήρησε πως βρισκόταν ένα κοριτσάκι με εντελώς παραμορφωμένο το πρόσωπο και μαζί της ήταν πιθανότατα η αδελφή της με τη μητέρα τους. Μόλις την είδε ο μικρός, άρχισε να ουρλιάζει και να κλαίει, εμφανώς τρομαγμένος από την εικόνα που έβλεπε.

Η Palacio πανικοβλήθηκε και επειδή δεν ήθελε να ενοχλεί με τα κλάματα, αλλά ούτε και να κακοκαρδίσει το κοριτσάκι που σίγουρα θα κατάλαβε γιατί ο μικρός αντέδρασε έτσι, σηκώθηκε να φύγει, σπρώχνοντας άτσαλα μακριά το καρότσι και πέφτοντας παράλληλα πάνω στον μεγάλο της γιο που μόλις έβγαινε από το μαγαζί, ρίχνοντας έτσι κάτω τα milk shake. Όπως προσπαθούσε να *συμμαζέψει* το χαμό που η ίδια είχε δημιουργήσει, άκουσε πίσω της μια ήρεμη και γλυκιά φωνή να λέει «Οκ παιδιά, ώρα να φεύγουμε». Ήταν η μαμά του κοριτσιού. Η αφορμή που έψαχνε για να αρχίσει να γράφει είχε μόλις φτάσει.

(...) Δεν ξέρω γιατί, αλλά ξαφνικά έβαλα τα κλάματα.

Η μαμά άφησε το βιβλίο και μ' αγκάλιασε. Δε φάνηκε να ξαφνιάζεται που έκλαιγα. «Ήσύχασε» μου ψιθύρισε στ' αυτή. «Όλα θα πάνε καλά».

«Συγνώμη» μουρμούρισα ρουφώντας τη μύτη μου.

«Σσς», είπε και μου σκούπισε τα δάκρυα με την ανάποδη του χεριού της.
«Δεν υπάρχει λόγος να ζητάς συγνώμη για τίποτα...»

«Γιατί να είμαι τόσο άσχημος, μανούλα;»

«Όχι, αγόρι μου, δεν είσαι...»

«Το ξέρω ότι είμαι».

Μ' έπνιξε στα φιλά. Φίλησε τα μάτια μου που είναι πολύ χαμηλά στο πρόσωπο μου. Φίλησε τα μάγουλα μου που έμοιαζαν να έχουν βουλιάξει σαν να είχα φάει γροθιά. Φίλησε το στόμα μου που μοιάζει με χελώνας.

Ψιθύρισε τρυφερές κουβέντες που το ξέρω ότι τις είπε για να με βοηθήσει.
Όμως οι λέξεις δεν μπορούν ν' αλλάξουν το πρόσωπό μου. (...)

Κεντρικός ήρωας ο Αύγουστος, ένα εννιάχρονο αγόρι που υποφέρει από έναν σπάνιο συνδυασμό συνδρόμων. Έχοντας ταλαιπωρηθεί από τη γέννηση του με αλληπάλληλες επεμβάσεις πρωτίστως για να καταφέρει να επιζήσει, αλλά και με πλαστικές για να βελτιώσει όσο το δυνατόν την εμφάνιση του, έχει καταλήξει σήμερα να είναι ένα πολύ δυνατό και ευαίσθητο συνάμα αγόρι, με παραμορφωμένο και αποκρουστικό πρόσωπο. Ζει με τους υπέροχους γονείς του και τη γεμάτη κατανόηση μεγαλύτερη αδελφή του, την Ολίβια, η οποία ουσιαστικά μεγάλωσε μόνη της, μιας και όλη η αγάπη και φροντίδα των γονιών της δικαιολογημένα -όπως πίστευε και η ίδια- πήγαιναν στον μικρό Όγκι, τον αδελφό της. Μόνο η λατρεμένη γιαγιά της είχε εκμυστηρευτεί πως αγαπούσε λίγο περισσότερο αυτήν. Τον Όγκι -όπως έλεγε- τον αγαπούσαν άλλωστε όλοι υπερβολικά.

(...) Την τελευταία μου μέρα στο Μόντοκ, είχαμε πάει με τη γιαγιά στην παραλία για να δούμε τη δύση. Είχαμε πάρει και μια κουβέρτα για να τη στρώσουμε στην άμμο, όμως, επειδή έπιασε ψύχρα τυλιχτήκαμε μ' αυτήν και καθίσαμε αγκαλιασμένες μέχρι που έσβησε και η τελευταία αναλαμπή του ήλιου πάνω απ' τη θάλασσα. Και τότε η γιαγιά είπε πως ήθελε να μου πει ένα μυστικό: Μ' αγαπούσε περισσότερο απ' οτιδήποτε στον κόσμο.

«Και από τον Αύγουστο;» τη ρώτησα.

Χαμογέλασε κι έπλεξε τα δάχτυλα της στα μαλλιά μου, σαν να σκεφτόταν τι έπρεπε να απαντήσει.

«Αγαπώ τον Όγκι πολύ, πάρα πολύ» είπε μαλακά. Θυμάμαι ακόμα την πορτογαλέζικη προφορά της με τα τονισμένα ρο. «Όμως ο Όγκι έχει ήδη πολλούς αγγέλους που τον φροντίζουν, Όλι μου. Θέλω να ξέρεις λοιπόν ότι εγώ είμαι εδώ για σένα. Εντάξει; Σ' αγαπάω τόσο πολύ, Όλι... Είσαι το κοριτσάκι μου, meu boa menina. Και θέλω να ξέρεις ότι για μένα είσαι...» Γύρισε προς τη θάλασσα και άπλωσε τα χέρια της σαν να ήθελε να καλωάρει

τα κύματα. «Tu és o meu todo. Είσαι τα πάντα για μένα. Με καταλαβαίνεις, Όλι;»

Την καταλάβαινα. Και ξέρω γιατί ήταν μυστικό. Υποτίθεται ότι οι γιαγιάδες δεν ξεχωρίζουν τα εγγόνια τους. Όλοι το ξέρουν αυτό. Μετά που πέθανε, κράτησα μέσα μου το μυστικό. Ήταν η παρηγοριά μου, με σκέπαζε σαν κουβέρτα. (...)

Ο Αύγουστος είναι αρκετά μεγάλος και πρέπει να πάει στο γυμνάσιο. Η μαμά του δεν μπορεί πλέον να τον μάθει όλα αυτά που διδάσκονται στο σχολείο και επιπλέον αξίζει να γίνει μια προσπάθεια κοινωνικοποίησης. Συναντούν τον Διευθυντή του σχολείου τον κύριο Κωλαράκη (Mr. Butt στο πρωτότυπο :-)) ο οποίος κανονίζει μια ομάδα υποδοχής, κάποιους συμμαθητές και πρώτους φίλους που θα του δείξουν τα κατατόπια και θα τον βοηθήσουν να ενταχθεί γρηγορότερα. Είναι έτοιμος ο Αύγουστος για το μεγάλο βήμα;

Γραμμένο στο πρώτο πρόσωπο και από πολλές οπτικές γωνίες, μας «χαστουκίζει» συνεχώς με την ειλικρίνεια όλων των ηρώων, περισσότερο του Αύγουστου και της αδελφής του και κατά δεύτερο λόγο των φίλων και συμμαθητών τους. Οι γονείς εσκεμμένα δεν παίρνουν το λόγο στην ιστορία. Δεν ήθελε η συγγραφέας να προσθέσει την σκληρή και κυνική ματιά των μεγάλων. Τώρα μιλάνε μόνο τα παιδιά!

(...) μου αρεσει η οικογενεια της ολιβια. γελανε πολύ.

η δικη μου οικογενεια δεν ειναι καθολου ετσι. οι γονεις μου χωρισαν οταν ημουνα τεσσαρων και μαλλον σιχαινονται ο ενας τον αλλο. μεγαλωσα περνωντας τη μιση εβδομαδα στο σπιτι του πατερα μου στο τσελσι και την αλλη μιση στης μαμας μου στο μπρουκλιν. εχω εναν ετεροθαλη αδερφο, πεντε χρονια μεγαλυτερο μου, που δεν ξερει καλα καλα πως υπαρχω. απ' οσο θυμαμαι τον εαυτο μου, ενιωθα πως οι γονεις μου δεν εβλεπαν την ωρα να μεγαλωσω για να μπορω να φροντιζω μονος μου τον εαυτο μου. «μπορεις να πας μονος σου στον μπακαλη». «παρε το κλειδι του σπιτιου». είναι αστειο που υπαρχει η λεξη υπερπροστατευτικος για να περιγραψει καποιους γονεις, αλλα καμια λεξη που να σημαινει το αντιθετο. πως θα ελεγες τους γονεις που δεν προστατευουν αρκετα τα παιδια τους; υποπροστατευτικους; αμελεις; εγωκεντρικους; αχρηστους; ολα αυτα μαζι;

στην οικογενεια της ολιβια λενε συνεχεια ο ενας στον αλλο «σ' αγαπαω».

δε θυμαμαι την τελευταια φορα που μου ειπε αυτη τη φραση καποιος απ' τη δικη μου οικογενεια. (...)

Αναπόφευκτα διαβάζοντας το αναρωτιέσαι τί θα έκανες εσύ ως παιδί αν γνώριζες ή έβλεπες το πρόσωπο του Αύγουστου, αλλά και τί θα έκανες ως μεγάλος, για παράδειγμα ως ένας γονιός συμμαθητή του. Πώς θα αντιδρούσες; Είσαι τελικά τόσο καλός άνθρωπος όσο νομίζεις πως είσαι; Θα τον χαιδεύεις; Θα τον γέμιζες με φιλία;

Η παιδική λογοτεχνία στα καλύτερα της. Αν είχα κάτι κακό να πω για το βιβλίο, θα ήταν μόνο για το ίδιο το... βιβλίο! Θα περίμενα λίγο πιο προσεκτική έκδοση,

ένα καλύτερο χαρτί και ένα εσώφυλλο με μίνι βιογραφικό της συγγραφέα. Ελπίζω σε επόμενη έκδοση -που σίγουρα θα υπάρξει- να δούμε κάτι καλύτερο σε αυτό τον τομέα. Παρεμπιπτόντως, βρήκα εξαιρετικά όλα τα «μονόφθαλμα» σκίτσα των χαρακτήρων από τον εικονογράφο Tad Carpenter!

(...) Είναι εντάξει ο Όγκι;» ρώτησα, γιατί ήξερα ότι μερικές φορές πνιγόταν με το σάλιο του αν τύχαινε και γυρνούσε ανάσκελα.

«Ναι, μια χαρά είναι» είπε και μ' έχωσε στην αγκαλιά της. Με πήγε στο κρεβάτι μου, με σκέπασε και μου έδωσε ένα φιλί για καληνύχτα. Ποτέ δε μου εξήγησε τι έκανε έξω απ' το δωμάτιό του. Ούτε κι εγώ τη ρώτησα.

Αναρωτιέμαι πόσα βράδια έχει σταθεί έξω από την πόρτα του. Κι αναρωτιέμαι εάν έχει σταθεί ποτέ έξω από τη δική μου. (...)

Και όπως αναφέρει ο κύριος Κωλαράκης στο λόγο του στο σχολείο τη μέρα της αποφοίτησης, το θέμα είναι να προσπαθούμε καθημερινά να είμαστε λίγο περισσότερο καλοί απ' όσο χρειάζεται. Να δείχνουμε λίγη καλοσύνη παραπάνω, απ' όση απαιτούν οι περιστάσεις.

Εκδόσεις Παπαδόπουλος. Βαθμολογία 9/10 (είχα καιρό να βάλω 9άρι λέμε!)

<http://dorosantoniadis.com/2014/07/31/%CE%B8%CE%B1%CF%8D%CE%BC%CE%B1-r-j-palacio/>